

ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Β'

ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 28 Μαρτίου 1904

ΓΡΑΦΕΙΑ : 'Οδός Οικονόμου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 89

I

ΣΤΗ ΓΗΣ

— Ξένη γλυκέ, πώς ακουσες τόν τρόμο,
Πού μέσα στην καρδιά μας βσιλεύει;
Ποιά ή δύναμη, πού σκόρπισες μέσ στον πικρό μας
[δρόμο

'Αγάπην έως θανάτου να γορεύει;

— Στής εξορίας τόν ύπνο
Πάντα ή ψυχή σης κλαίει,
Και θέλησα σιδόν ξύπνο
Τή δόξα μου να λείει,
Βλέποντας τήν ειρήνη
Τό δάκρυ σης να σβύνει.

— Ξένη γλυκέ, τό δάκρυ μας ή φλόγα είναι, πού
[ανάφτει

Τόν πόθο του θανάτου.

Τή δύναμή σου τί ζητάς να λάνεις νεκροθάφτη
Και της στεργής ελπίδας μας, πού απέρμειν' εδω
[κάτου;

— Με την αγάπη δλ' ανασταίνω
Για χάρη σας' νικω τή δύναμη του χρόνου.
'Ακολουθατέ με στο δρόμο, πού πηγαίνω.

— Ξένη γλυκέ, μās έφερρες και στην πηγή του
[πόνου.

II

ΣΤΟΝ ΑΔΗ

Ξένη γλυκέ, ποιά μοίρα σ' έφερο' εδω πέρα,
'Εδω, πού ρόδα μέσ σιδόν ύπνο δέν ανθούν,
Πού μαγεμένα ξέφωτα δέ φέρνει ή μέρα,
Πού καθ' έλπίδα θα σβυστεί κ' οι πόθοι θα χαθούν;

— 'Ίσο τό δρόμο βρήκα...
Κι' απόμακρ' από πέρα
Κάτι ή ψυχή μου αγροίκα
Να σβύνει σιδόν αϊθέρα
Σάν της ψυχής μου πλάσμα,
Σάν της ψυχής σας φιάσμα.

— Ξένη γλυκέ, ποιά ή δύναμη, πού σ' έουρ' εδω
[κάτου;

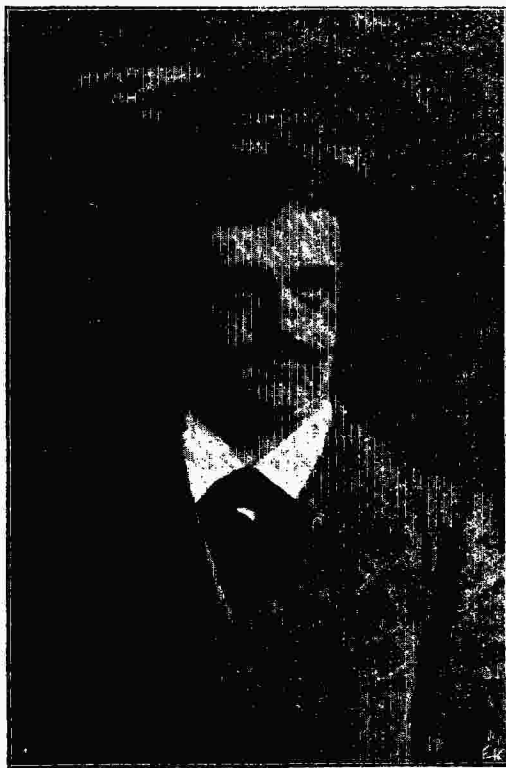
Κι' αν αγνωρος δέν έγειρες στη ρίζα του θανάτου,
Σβύσε τούς πόθους κι' ακουσε τι λένε
Κάποιοι, πού σιδόν συντρέμα της ζωής τους κλαίνε.

— Τους πόθους μου περφηφανος υφόνω
'Ως στην ψυχή σας και ξαπλώνω
Στη ρίζα του θανάτου την έλπίδα!

— 'Ως στην ψυχή μας έφτιασε ζωής αιώνη' αχτίδα...

ΗΛΙΑΣ Π. ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΗΣ

Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ

KARL DIETERICH

Η ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΣΤΗ ΓΑΛΛΙΑ

ΣΤΟ ΠΕΡΑΣΜΕΝΟ ΑΙΩΝΑ

(Τό πρώτο μίθημα πού έκαμα ο Ψυχάρης στη Σχολή των ζωντανών 'Ανατολικών Γλωσσών στις 20 του Φλεβάρη του 1904).

Στήν έδρα τούτη, πού τιμή μου κάνει, καλεσμένος να διδάξω, δε μου έρχεται να τήν ανεβώ, χωρίς πρώτα να τούς ευχαριστήσω όλους εκείνους πού με τόν ψήφο τους ή με τή συμβουλή τους μου κάμανε δυνατό τό ανέβασμά της, χωρίς να βεβαιώσω όλους τούς καινούριους μου συντρόφους πού τούς είμαι δόλοτελα αφωτισμένοι. 'Ανχμείσό σας δέ μου φαίνεται να είμαι ξένος. Γνώριμο τό σπίτι αυτό μου είναι. 'Αλλοτε, πολύ πριν από τήν τυρινή λαμπρότητα, πρωτού χτιστή ή Σχολή, σε μια σάλα πού τή θυμάμαι ακόμη, διδάχτη τά πρώτα στοιχεία της νέας ελληνικής. Μου φαίνεται πώς είτανε χτές, αν και δέν είμαι πιά τριάντα δυό χρονώ, καθώς τότε. 'Ετσι λοιπόν δέν παραξενεύομαι, σήμερα πού νιος δέν είμαι πιά, πώς ξαναρχίζω τό μάθημα κείνο. 'Ο Αιμίλιος Legrand—θά τας μιλήσω γι' αυτόν παρακάτω λεπτομερέστερα— ο Legrand, πού, καθώς κ' έγώ, τόν

έχετε πάντα στην καρδιά σας, είτανε φίλος μου, και τόν ουρανό της γνωριμίας μας, εδω και τόσα χρόνια, ποτέ δέν τότε θώλωσε μήτ' ένα συγνεφάκι. 'Εκαμα επιμελητής του, και πάντα τό θυμότανε. Τις προσάλλες ανοίγοντας τόν πέματο τόμο της «Bibliothèque grecque vulgaire», ξαναύρα συγκινητική τήν απόδειξη του θυμητικού του, στην αφιέρωση πού μου έκαμα του ώραιου του έργου, του έργου πού τόν παρακίνησα πολύ να τό επιχειρήσει κ' ή αφιέρωση αρχίζει με τά λόγια τούτα: «'Αγαπήτε μου Σύντροφε και Φίλε». Είτανε στα 1890. Κείνη τήν έποχή μπορεί να πρόβλεπε ο Legrand, συγκαταβατικός καθώς είτανε, πώς μια μέρα θάρχόμενος ύστερα απ' αυτόνε στη θέση τούτη, και να πω θά κρατούσε ακόμη στο στοχασμό του τά όσα είχανε γίνει με τήν υποψηφιότητα τή δική του, στο θάνατο του Millers, και τή δική μου τήν ξεχωριστή χαρά παραιτημένου από μιζή αρχής από κάθε απίκτηση για υποψήφιος, μπροστά στο σεβαστό τούτο δάσκαλο.

Κι' ακόμη, Κύριοι, αφήστε μου να σας πω πώς και χωρίς να διδάσκω στη Σχολή, και λείποντας ακόμη, έννοιωθα μαζί σας τόν έαυτό μου, ζούσα στο σπίτι τούτο. Ξανανωμένος μπορεί να πη κανείς πώς ζούσα με φωτιά και με όρμη καινούρια στο πρόσωπο ενός από τούς παλιούς μου μαθητάδες, πού σήμερα χαίρομαι στο πλευρό μου ξαναθρίσκοντας. Κ' έπειτα τίποτε άλλο δέν προετοιμάζει πιά ασφαλισμένα στην πραχτική διδασκαλία, καθώς πρέπει να είναι ή δική μας, όσο οι σπουδές πού δείχνουνε θεωρητικές. Και λοιπόν ήσυχα καταγινόμενοι έτσι δουλεύοντας στην πραχτική Σχολή των 'Ανώτερων Ιστορικών και φιλολογικών Σπουδών. 'Από κει και σας έρχομαι, και δόξα μου τόχω πώς δικός της είμαι πάντα. Μη σας τρομάζει τό επίσημο και επίβλητικό και κάπως και κρύο του τίτλου «'Ανώτερες Σπουδές». 'Απεναντίας, προσπαθούμε εκεί, με φιλικές και άπλές κουβέντες, με σωστές διαλέξεις, διόλου φαντασμένα, να καλλιεργήσουμε στους άκροατές μας εκείνο πού πάντα πρέπει να φροντίζεται στον άνθρωπο: τήν πρωτοβουλία. 'Ο νους πού έχει πρωτοβουλία, ο νους ο κριτικός κ' έξεταστικός, ο νους ο στοχαστικός είναι μαζί της επίστημης και της σοφίας τό θέμελο: τό ίδιο πράμα και σχεδόν κ' ή ίδια λέξη.

'Ηθελα σήμερα, κύριοι, να σας μιλήσω με τήν άρπαδα για όλους τούς προκατόχους μου στην έδρα τούτη. Κάτι πού δέν είν' εύκολο. Τό να σας διγηθώ τήν ιστορία της, είναι σά να σας δώσω τήν εικόνα της νέας ελληνικής καθώς σπουδάστηκε στη Γαλλία μέσα στο 19ο αιώνα.

Τό θέμα βάζει σε πειρασμό και είναι τόσο πλουσιο, πού για να τό περάσω στην έτελεια, είχα στοχαστή να τό κάμω τό πρώτο μου τούτο μάθημα στο Νοέβρη πού θα μας έρθη. Μα ύστερα στο-